

DO	Ministerstvo životního prostředí	Poř. číslo	DO 13
sídlo / adresa	Vršovická 65, 100 10 Praha 10		
Připomínky			
<p>Dne 12. 12. 2017 obdrželo Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) žádost Krajského úřadu, Odboru územního plánování a stavebního řádu (dále jen „KÚ“) o připomínky k návrhu analytické části Územní studie nadřazené dálniční a silniční síti v jádrovém území OB3 metropolitní rozvojové oblasti Brno (dále také „územní studie“). K uvedené žádosti sdělujeme následující.</p> <p><u>Z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů:</u></p> <p><i>(pozn.: Pro potřeby hodnocení je Připomínkou č.1)</i></p> <p>V části E. „Identifikace problémů a střetů v území vyvolaných navrženým řešením“ jsou mimo jiné popsány možné vlivy na lokality soustavy Natura 2000 a dálkové migrační koridory. Popis je pouze rámcový a neidentifikuje přímo potenciálně dotčené evropsky významné lokality (dále jen „EVL“) s plánovanými stavbami, což považujeme za nedostatek a požadujeme přímo dotčené EVL identifikovat na základě průřezů územních střetů s koridory navrhovaných silnic a dálnic a do dokumentace doplnit. Současně požadujeme tyto střety a střety s dálkovými migračními koridory, které jsou ve zmíněné části popsány, zohlednit v kapitole E.4 „Závěr“ na str. 24 – 26, případně v dalších částech písemných podkladů studie.</p> <p><u>Z hlediska zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOZPF“):</u></p> <p><i>(pozn.: Pro potřeby hodnocení je Připomínkou č.2)</i></p> <p>V předloženém dokumentu absentují údaje, které se týkají cílů ochrany zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“). Při tvorbě územně plánovacích podkladů jsou pořizovatelé a projektanti povinni řídit se zásadami ochrany ZPF – viz § 4 zákona ZOZPF a navrhnout a zdůvodnit takové řešení, které je z hlediska ochrany ZPF nejvýhodnější. Přitom dle § 5 ZOZPF musí vyhodnotit předpokládané důsledky navrhovaného řešení na ZPF, a to zpravidla ve srovnání s jiným možným řešením. V řešeném dokumentu ovšem nejsou zásady ochrany ZPF žádným způsobem reflektovány.</p> <p>Požadujeme zaměřit se především na posouzení nutnosti odejmutí ploch ze ZPF, snížení velikosti záborů na minimum, posouzení veřejného zájmu, který výrazně převažuje nad zájmem ochrany ZPF v případě vymezených ploch nacházejících se v I. a II. třídě ochrany a posouzení vhodnosti jednotlivých variant tras řešených záměrů ve vztahu k ochraně ZPF.</p> <p><u>Z hlediska zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“):</u></p> <p><i>(pozn.: Pro potřeby hodnocení je Připomínkou č.3)</i></p> <p>Z textu není jasné, jaký zdroj dat byl použit, pouze v jednom případě je odkazováno na již neplatný dokument – Integrovaný program ke zlepšení kvality ovzduší Jihomoravského kraje. Upozorňujeme, že tento byl nahrazen Programy zlepšování kvality ovzduší pro zónu Jihovýchod a aglomeraci Brno, vydanými v červnu 2016 a požadujeme, aby z nich bylo i vycházeno při přípravě tohoto dokumentu. Kromě platných koncepčních dokumentů požadujeme vycházet rovněž z aktuálních dat o kvalitě ovzduší a zdrojích znečišťování dostupných na webových stránkách Českého hydrometeorologického ústavu (http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/ozko_CZ.html).</p> <p><i>(pozn.: Pro potřeby hodnocení je Připomínkou č.4)</i></p> <p>Požadujeme v hodnocení uvést rovněž souhrnnou informaci o tom, na jaké celkové ploše v rámci variantními záměry dotčeného území dochází k překračování platných imisních limitů pro relevantní</p>			

znečišťující látky (minimálně tedy pro suspendované částice PM10 a PM2,5, NO2, BaP), které mají stanoven imisní limit v příloze č. 1 zákona o ochraně ovzduší. V dokumentu je uvedena informace o úrovních znečištění pouze pro celý Jihomoravský kraj, což však může být zavádějící, neboť variantními záměry dotčené oblasti patří v rámci celého Jihomoravského kraje právě k nejzatíženějším z hlediska kvality ovzduší. Zároveň považujeme za vhodné v příložených obrázcích zvýraznit oblasti, v nichž budou umístěny jednotlivé varianty záměrů tak, aby bylo jasné, jaké úrovně znečištění jsou aktuálně v oblastech potenciálně v budoucnu dotčených některou z variant záměru. Dále upozorňujeme, že v části C. „Charakteristiky životního prostředí a lidského zdraví“ je v názvu obrázků C8 – C12 uveden termín „území se zhoršenou kvalitou ovzduší“, který však v současné době platná legislativa (tj. zákon o ochraně ovzduší), již nepoužívá. Považujeme za vhodné toto upravit, stejně jako legendu obrázku (resp. odstranit termín „OZKO“).

(pozn.: Pro potřeby hodnocení je Připomínkou č.5)

Kromě výše uvedeného uplatňujeme následující formální připomínku. Upozorňujeme na dvakrát se opakující odstavec v části C. „Charakteristiky životního prostředí a lidského zdraví“ na str. 29, počínající slova „Tuhé znečišťující látky jsou ...“.

(pozn.: Pro potřeby hodnocení je Připomínkou č.6)

Dále uvádíme souhrn požadavků na zpracování rozptylové studie, která má být zpracována v následující fázi a která je klíčová pro výběr vhodné varianty záměru.

(pozn.: Pro potřeby hodnocení je dílčím bodem č.6.1)

Rozptylová studie by měla být zpracována v souladu s přílohou č. 15 vyhlášky č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečištění a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů a dále v souladu s metodickým pokynem odboru ochrany ovzduší pro vypracování rozptylových studií. V rámci zpracování rozptylového modelu znečišťujících látek upozorňujeme na nutnost použití aktuálně platných větrných růžic pro příslušná území, spolu s uvedením jejich autora, data zpracování a území, k němuž se vztahují. V rámci výpočtů variant budoucího stavu považujeme za vhodné do těchto zahrnout také stavby v současné době plánované v platné územně plánovací dokumentaci, projektové dokumentaci či stavby již povolené (tzv. invariantní prvky). Kromě tabulek s informacemi o procentuálním zastoupení ploch s překročením imisních limitů dle jednotlivých měst včetně údajů o počtu exponovaných obyvatel, požadujeme pro jednotlivé varianty v rámci rozptylové studie uvést rovněž tabulky s uvedením koncentrací znečišťujících látek v jednotlivých referenčních bodech.

(pozn.: Pro potřeby hodnocení je dílčím bodem č.6.2)

V rámci grafického vyhodnocení požadujeme uvést (prostřednictvím map znečištění), jak se jednotlivé varianty projeví na úrovních znečištění ovzduší rovněž v širším okolí záměru a zda snížení koncentrací znečišťujících látek v jedné lokalitě není kompenzováno výraznějším nárůstem v jiné lokalitě, přičemž při posuzování závažnosti těchto změn bude kladen důraz na hustotu osídlení hodnocených lokalit. Toto hodnocení poskytne např. informaci o snížení úrovně znečištění ovzduší v lokalitách, ze kterých bude doprava (vlivem realizace záměru) odvedena.

(pozn.: Pro potřeby hodnocení je dílčím bodem č.6.3)

Považujeme za nezbytné provést vyhodnocení imisního zatížení rovněž formou tabulky (nikoli pouze graficky prostřednictvím map znečištění) a rovněž s uvedením odhadovaných úrovní znečištění v absolutních hodnotách (resp. s uvedením předpokládaných koncentrací znečišťujících látek ve výhledovém stavu) v jednotlivých referenčních bodech. V rámci rozptylové studie dále považujeme za nezbytné provést výpočty změn v úrovních znečištění rovněž v důsledku případné realizace technických opatření u jednotlivých variant. Tzn., že je třeba provést pro každou variantu rozvahu, jaká technická opatření a v jakých úsecích mohou být realizována (např. ve vybraných úsecích s obytnou

zástavbou vybudování ochranných stěn či vedení komunikace v tunelu, příp. výsadba izolační zeleně) a následně vypočítat, jak se existence těchto opatření promítne do očekávaných úrovní znečištění příslušné varianty. Tyto výsledky by následně měly hrát klíčovou roli při výběru vhodné varianty. Zároveň považujeme za nezbytné navrhnout vhodná kompenzační opatření v případě, že bude nutné je na základě výsledků rozptylové studie realizovat, v souladu s §11 odst. 5 zákona o ochraně ovzduší.

(pozn.: Pro potřeby hodnocení je dílčím bodem č.6.4)

Dále uvádíme doporučení pro výběr vhodné varianty z hlediska ochrany ovzduší. V návaznosti na výsledky rozptylové studie požadujeme při výběru vhodné varianty a následně při její realizaci dodržovat ustanovení E.4.1., resp. E.3.1. Programu zlepšování kvality ovzduší zóny Jihomoravský kraj, resp. aglomerace Brno, týkající se nových dopravních projektů. Podle tohoto je třeba při povolování nových komunikací v lokalitách s překročenými imisními limity znečištění ovzduší realizovat v nejvyšší možné míře technická nebo kompenzační opatření, která zajistí, že v obytné zástavbě nedojde ke zhoršení imisní zátěže v porovnání s výchozím stavem.

(pozn.: Pro potřeby hodnocení je Přípomínkou č.7)

Dále upozorňujeme, že výše uvedené programy zlepšování kvality ovzduší stanoví emisní stropy pro dopravu pro město Brno a území obcí s rozšířenou působností Slavkov u Brna a Šlapanice, které jsou pro orgány veřejné správy závazné. Ačkoli navrhované varianty budou představovat spíše přínos z hlediska plnění výše uvedených emisních stropů, považujeme za nezbytné při výběru konečné varianty zohlednit rovněž nutnost jejich plnění počínaje rokem 2020.

Vyhodnocení připomínek

Připomínka č. 1:

Ministerstvo životního prostředí z hlediska ochrany přírody a krajiny konstatovalo, že v kapitole E analytické části je popis možných vlivů na lokality soustavy NATURA 2000 a dálkové migrační koridory, který je pouze rámcový bez přímé identifikace potenciálně dotčených evropsky významných lokalit (EVL), což považuje za nedostatek. MŽP požaduje přímo identifikovat dotčení EVL s navrhovanými variantami dopravního řešení a zohlednit tyto střety v kapitole E.4 *Závěr*.

Pořizovatel považuje za důvodné objasnit následující:

Dotčení soustavy NATURA 2000 v řešeném území navrhovanými variantami dopravního řešení je popsáno v kapitole C *Charakteristiky životního prostředí a lidského zdraví*. Výčet dotčených EVL je obsažen v tabulce C.4 v bodě C.5.6 *Natura 2000* na str. C-18 až C-20. Rovněž tak informace, že v rámci řešeného území se nenachází žádná ptačí oblast (PO). Předmětné informace není tudíž důvodné dublovat v kapitole E *Identifikace problémů a střetů v území vyvolaných navrženým řešením*. Identifikace možných vlivů na lokality soustavy NATURA 200 je skutečně v kapitole E.1 *Úvod* popsána rámcově, v jeho závěru je na str. E-3 uvedeno, že charakter jednotlivých typů střetů s uvedením možností jejich řešení je podrobněji popsán v dalších kapitolách analytické části, rovněž tak výčet střetů identifikovaných u jednotlivých variant. Pořizovatel upřesňuje, že se jedná o bod E.2.2 v kapitole E.2 *Střety a problémy obecně* (str. E-3) a kapitolu E.3 *Střety jednotlivých variant* obsahující konkrétní výčet potenciálních střetů (str. E-5 až str. E-23). Informace o potenciálních střetech není důvodné dublovat v kapitole E.4 *Závěr*. Předložený dokument je analytickou částí, která je první etapou pořizované Územní studie. Jedná se o analýzu stavu a vývoje řešeného území a nikoli o vlastní posouzení vlivů na životní prostředí.

V návaznosti na výše uvedené pořizovatel konstatuje, že prezentování identifikovaných potenciálních typů střetů v kapitole E je nejednotné a považuje za žádoucí, aby projektant sjednotil přístup u všech

hodnocených témat/oblastí - viz pokyn níže:

Z připomínky vyplývá pokyn pro projektanta k úpravě analytické části Územní studie. Připomínka MŽP je podnětem pro další etapu prací.

Projektant sjednotí identifikaci střetů v kapitole E. V úvodu pořizovatel doporučuje doplnit metodické vysvětlení objasňující zvolený přístup k členění na základní skupiny a na jednotlivé typy střetů.

Připomínka č. 2:

K názoru MŽP, že z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu (ZPF) v předloženém dokumentu absentují údaje, které se týkají cílů ochrany ZPF a nejsou žádným způsobem reflektovány zásady ochrany ZPF pořizovatel uvádí: Územní studie je územně plánovacím podkladem (viz § 25 a § 30 stavebního zákona). Předložený dokument je analytickou částí, která je první etapou pořizované Územní studie. Jeho smyslem je shromáždit relevantní územně plánovací informace o stavu a vývoji řešeného území. Jako informace o půdě se pro potřeby územního plánování sledují zemědělský půdní fond (ZPF) a pozemky určené k plnění funkce lesa (PUPFL). Konkrétní informace o ZPF a PUPFL jsou popsány v bodě C.6 *Půda kapitoly C Charakteristiky životního prostředí a lidského zdraví* na str. C-24. Analytická část územní studie bude podkladem pro následné zpracování vlastního návrhu Územní studie včetně zpracování odborného odhadu záboru ZPF a posouzení vlivů navrhovaných variant dopravního řešení na ZPF v rámci posouzení vlivů návrhu Územní studie na životní prostředí.

Z připomínky nevyplývá pokyn pro projektanta k úpravě analytické části Územní studie. Připomínka MŽP je podnětem pro další etapu prací.

Připomínka č. 3:

Z hlediska ochrany ovzduší MŽP upozornilo na neplatnost *Integrovaného programu ke zlepšení kvality ovzduší Jihomoravského kraje*, potřebu vycházet z platných koncepčních dokumentů (Programy zlepšování kvality ovzduší (PZKO) pro zónu JV a aglomeraci Brno) a aktuálních dat ČHMÚ.

Z připomínky vyplývá pokyn pro projektanta k úpravě analytické části Územní studie. Připomínka MŽP je rovněž podnětem pro další etapu prací.

Projektant prověří zdroje dat a aktuálnost koncepčních dokumentů, které byly pro oblast Ovzduší použity. Na základě prověření (s využitím aktuálních PZKO a aktuálních dat ČHMÚ) provede revizi textové části (zejména kapitoly C.9 Ovzduší) a grafické části analytické části Územní studie.

Připomínka č. 4:

Požadavky z hlediska ochrany ovzduší, *aby v hodnocení byla uvedena souhrnná informace o tom, na jaké celkové ploše v rámci variantními záměry dotčeného území dochází k překračování platných imisních limitů pro relevantní znečišťující látky...* atd. se věcně nevztahují k projednávané analytické části, jsou tudíž podnětem MŽP pro další etapu prací.

Upozornění, že v kap. C je pracováno s termínem „území se zhoršenou kvalitou ovzduší“ (OZKO) pořizovatel akceptuje.

Z připomínky vyplývá pokyn pro projektanta k úpravě analytické části Územní studie. Připomínka MŽP je rovněž podnětem pro další etapu prací.

V rámci revize bodu C.9 Ovzduší (viz pokyn u připomínky č.3) projektant nebude pracovat s termínem OZKO, který již platná legislativa neužívá. V tomto smyslu upraví zejména obr. C3 – C12.

Připomínka č. 5:

Upozornění na dvakrát se opakující odstavec v kap. C *Charakteristiky životního prostředí a lidského*

zdraví na str. 29, počínající slovy „*Tuhé znečišťující látky jsou ...*“ pořizovatel akceptuje

Z připomínky vyplývá pokyn pro projektanta k úpravě analytické části Územní studie.

Projektant opraví tiskovou chybu na str. C-29 analytické části Územní studie.

Připomínka č. 6:

K obsáhlému souboru požadavků na zpracování rozptylové studie pořizovatel považuje za důvodné uvést následující:

Předmětné požadavky se věcně nevztahují k projednávané analytické části, jsou tudíž podnětem MŽP pro další etapu prací.

Z připomínky nevyplývá pokyn pro projektanta k úpravě analytické části Územní studie. Připomínka MŽP je podnětem pro další etapu prací.

Pro zajištění potřebné kvality rozptylové studie je na základě výše uvedeného žádoucí, aby projektant a pořizovatel v další etapě prací nadále úzce spolupracovali s orgány ochrany ovzduší, tj. s MŽP a OŽP KrÚ JMK-

Připomínka č. 7:

K upozornění MŽP na nutnost plnit imisní stropy stanovené PZKO od r. 2020 pořizovatel uvádí, že si této povinnosti je vědom. Z toho důvodu je v požadavcích na zpracování rozptylové studie na str. 23 uvedeno, že zpracování rozptylové studie bude provedeno v souladu se zákonem č. 201/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 415/2012 Sb. Pro zajištění potřebné kvality rozptylové studie je na základě výše uvedeného žádoucí, aby projektant a pořizovatel v další etapě prací nadále úzce spolupracovali s orgány ochrany ovzduší, tj. s MŽP a OŽP KrÚ JMK – viz pokyn pořizovatele výše.

Z připomínky nevyplývá pokyn pro projektanta k úpravě analytické části Územní studie. Připomínka MŽP je podnětem pro další etapu prací.

Projektant odpovídá dle § 159 odst. 1 stavebního zákona za správnost, celistvost a úplnost jím zpracované územní studie, zejména za respektování požadavků z hlediska ochrany veřejných zájmů a za jejich koordinaci. Je povinen dbát právních předpisů a působit v součinnosti s dotčenými orgány a příslušnými úřady územního plánování. Při zpracovávání návrhové části územní studie bude vycházet z jejího zadání, prostuduje vyjádření Ministerstva životního prostředí a vyhodnotí jeho relevantnost při zpracování dopravního modelování, hlukové a rozptylové studie.